

КОПІЯ:

№ 322
" 02 " 08 2021

Президенту України
Зеленському В.О.

Прем'єр-міністру України
Шмигалю Д.А.

Першому віце-прем'єр-міністру
України, Міністру економіки
України
Любченку О.М.

Міністру інфраструктури України
Кубракову О.М.

Міністру фінансів України
Марченку С.М.

Голові Державної регуляторної
служби України
Кучеру О.В.

В.о. Голови правління АТ
«Укрзалізниця»
Юрику І.І.

*Щодо недопустимості збільшення тарифів
на перевезення вантажів
залізничним транспортом
згідно Проекту Наказу МІУ від 05.07.21*

Шановний Володимире Олександровичу!

Український національний комітет Міжнародної Торгової Палати (ICC Ukraine) уповноважений Світовою організацією бізнесу представляти на території України сучасні тенденції бізнесу та сприяти розвитку міжнародного співробітництва засвідчує Вам свою повагу та звертається до Вас щодо **недопустимості підвищення тарифів на вантажні залізничні перевезення.**

05 липня 2021 року на сайті Міністерства інфраструктури України (далі МІУ) було розміщено Проект наказу Міністерства інфраструктури України «Про внесення змін до Коефіцієнтів, що застосовуються до тарифів Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги» (далі Проект).

Наказом передбачено:

- встановлення тарифів для вантажів позакласної групи на нині діючому рівні для **вантажів 1-го тарифного класу;**

- поступового збільшення рівня тарифів на перевезення нинішньої групи вантажів 1-го тарифного класу на 8% з 01.09.2021 та ще на 20,4% з 01.01.2022;
- поступового збільшення рівня тарифів на перевезення вантажів 2-го тарифного класу на 8% з 01.09.2021 та ще на 6,5% з 01.01.2022;
- підвищення тарифів за перевезення порожніх вагонів з-під вивантаження вантажів 1-го тарифного класу і вантажів позакласної групи під наступне навантаження на 52% з 01.09.2021.;
- без будь-якого зниження тарифів для вантажів 3-го класу.

Проектом пропонується підвищення тарифів та отримання додаткових коштів в розмірі майже 12 млрд.грн. (за поточний 2021 та 2022 роки) за рахунок користувачів монопольних послуг АТ «Укрзалізниця». При цьому не було проведено оцінки впливу Наказу на інші галузі економіки України та подальші бюджетні надходження. **ICC Ukraine виступає за зважений підхід при формуванні тарифів на вантажні залізничні перевезення та не підтримує прийняття Наказу в поточній редакції.** Адже вважає, що прийняття Наказу матиме негативний вплив на ринок залізничних перевезень, на цілі галузі економіки України та призведе до зниження надходжень до Державного Бюджету України.

Проект Наказу не може бути підтриманий з огляду на наступне:

1. Рентабельність вантажних перевезень знаходиться на досить високому рівні, згідно офіційної звітності АТ «Укрзалізниця», та складає більше 25% за 2016-2020 роки, що вище ніж у сусідніх країнах, які конкурують з українською продукцією на зарубіжних ринках.
2. Наказом анонсовано уніфікацію тарифів для різних видів вантажів, проте при збільшенні тарифів позакласних вантажів, 1-го та 2-го тарифних класів зниження тарифів для 3-го класу Проектом Наказу не передбачено, внаслідок чого виникає питання щодо об'єктивності запропонованого тарифоутворення.
3. Немає економічного обґрунтування для підвищення тарифів за окремими категоріями, адже АТ «Укрзалізниця» не було надано об'єктивних розрахунків, які б відображали собівартість перевезення окремих вантажів з огляду на особливості їх перевезення (маршрутні, групові чи повагонні відправлення).
4. Першочергове на що потрібно звернути увагу АТ «Укрзалізниця» - це збитковість пасажирських перевезень, що в 2020 році склала -13 млрд.грн. (а за період 2015-2020 рр. збитки склали -64 млрд.грн., та були покриті за рахунок прибутків від вантажних перевезень).
5. Не було виконано вимогу Постанови Кабінету міністрів України № 1392 від 16.12.2009 та Наказу Мінінфраструктури № 782 від 08.10.2013 (державна реєстрація №1762/24294) яким встановлено, що тарифи на залізничні вантажні перевезення підлягають перегляду та змінюються в разі настання хоча б однієї з таких умов:
  - рівень доходів від звичайної діяльності не забезпечує відшкодування поточних витрат залізниць;
  - не вистачає коштів на здійснення капітальних інвестицій, необхідних для фінансування інвестиційної програми у прогнозованому (плановому) періоді в частині перевезення вантажів.

Тільки при настанні однієї з таких умов тарифи на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України повинні змінюватися. Але згідно офіційної звітності УЗ залізничні вантажні перевезення є прибутковими і потреби в піднятті їх вартості немає.

6. Державно-регульовані тарифи індексувались щорічно, так рівень індексації становив у 2019р. +14,2%, 2018р. +8% (за рахунок дерегуляції вагонної складової), 2017р. +15%,

2016 р. +15%. В результаті це призвело до щорічного падіння обсягу перевезень залізничним транспортом та зростання обсягу перевезень автомобільним (падіння об'єму залізничних перевезень у 2019р. порівняно з 2015р. -37 млн.тон при зростанні автоперевезень на +97 млн.тон). Аналогічна ініціатива підвищення тарифів, передбачена Наказом, також призведе до переходу вантажної бази з залізничного транспорту на автомобільний та як наслідок до зменшення доходів АТ «Укрзалізниця».

ISS Ukraine зауважує, що перед переглядом вантажних тарифів необхідно вирішувати проблемні питання АТ «Укрзалізниця» шляхом впровадження нетарифних ініціатив:

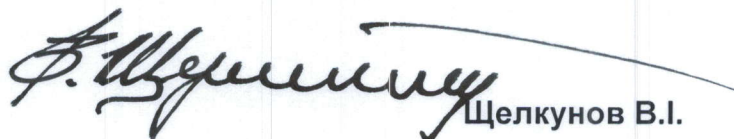
- проведення реформи АТ «Укрзалізниця» (з фінансовим та організаційним поділом на окремі юридичні особи відповідно до Розпорядження КМУ №1411);
- зниження збитковості пасажирських перевезень (пасажирські перевезення повинні фінансуватись за рахунок державного та/або місцевих бюджетів, а не за рахунок прибутків отриманих від вантажних перевезень);
- скасування податку на землю під залізничною колією;
- продажу непрофільних активів.
- оптимізація витрат АТ «Укрзалізниця»

Детально проаналізувавши проект наказу, ISS Ukraine зауважує, що необхідно прийняти зважене та економічно прораховане рішення, а не ставити під удар цілі галузі економіки України. З огляду на вищевикладене **просимо Вас, шановний Володимире Олександровичу:**

- **Рекомендувати Міністерству інфраструктури України відкликати Проект Наказу «Про внесення змін до Коефіцієнтів, що застосовуються до тарифів Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги».**
- **Рекомендувати Міністерству інфраструктури України оприлюднити оновлений Звіт про відстеження результативності дії наказу Міністерства інфраструктури України від 22.03.2019 № 205 «Про внесення змін до Коефіцієнтів, що застосовуються до тарифів Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги» згідно з яким тарифи на залізничні вантажні перевезення були підвищені на 14,2%, та чи були досягнуті цілі вказані в пояснювальній записці до Наказу в 2019-2020рр., зокрема:**
  - оновлення інфраструктури, модернізація локомотивів, капітальний ремонт тягового рухомого складу, модернізація контактної мережі, тягових підстанцій, об'єктів сигналізації, централізації, блокування і зв'язку та інше для забезпечення безпеки руху поїздів та підвищення їх швидкості;
  - створення спеціального рахунку АТ «Укрзалізниця» на якому будуть акумулюватись кошти від індексації тарифу з метою цільового використання відповідно до запланованих напрямків;
  - зазначити, чи були кошти акумульовані на спеціальному рахунку використані за цільовим призначенням.

З повагою,

Президент
Член Урядового Комітету КМУ
Член Світової Ради МТП

Щелкунов В.І.